

Colofon

Dienst Kerk & Samenleving

Medewerkers

Wim van Meijgaarden sss
Hoofdaalmoezener van sociale werken
Drs Mariëlle Beusmans
Lic. Alexander de Graaf Woutering
Drs Hub Vossen

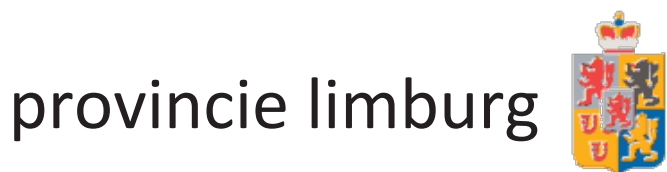
Contact

Van Goghstraat 3
6165 VG Geleen
T 06 - 24 48 84 42
E dienstkerkensamenleving@kpnmail.nl

Eindredactie en opmaak

Joan Raaijmakers
www.just-joan.nl

Met ondersteuning van o.a.:

Voorwoord

Nieuwe solidariteit

Is er nog genoeg vitaliteit in de samenleving om de mogelijke leemtes veroorzaakt door een terugtrekkende overheid op te vullen? Ja, maar dan moet er wel een nieuwe solidariteit tot stand komen, op basis van welbegrepen eigenbelang en solidaire ervaringen.

Met de particuliere voorzieningen voor de maatschappelijk-sociale vraagstukken hebben we in Nederland geen genoeg genomen. Zij waren te willekeurig, en hielden een systeem in stand waarin mensen nergens recht op hadden en dankbaar moesten zijn. Een goed leven is geen gunst. Daar heeft ieder mens recht op. En het was mensonwaardig om je hand te moeten ophouden en dank-je-wel te moeten zeggen.

We ontwikkelden een sociaal-maatschappelijk verzorgingssysteem, de verzorgingsstaat, maar die blijkt nu, na zo'n halve eeuw, onbeheersbaar en onbetaalbaar te zijn geworden. De politiek roept nu op tot participatie van de burgers en tot een nieuwe cultuur van affectief burgerschap. Maar kan dat nog in een samenleving die niet meer gestructureerd wordt door een gezin, een familie, een buurt, een wijk of een kerk waarin mensen naar elkaar omkijken. Die samenleving bestaat niet meer. De moderne, democratische samenleving is gebaseerd op het basisprincipe van de gelijkheid, en gelijke kansen leiden tot individualisme en een afnemende bereidheid traditionele taken en verantwoordelijkheden te vervullen. Maar waar blijft onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwetsbare medemens? De oude plicht tot naastenliefde is afgekocht met premies en belastingen aan de staat, die als een Nanny voor ons allen zorgt. En nu die politieke Nanny dat niet meer kan opbrengen, zou er weer aangeklopt moeten worden bij armenbesturen, Vincentiusverenigingen en andere kerkelijke instellingen. Het lijkt mij niet dat het huidige politieke bestuursimperium onze samenleving wil terugbrengen door het christendom, of welke religie ook, te gaan promoten. Integendeel, het lijkt dit kabinet er veel aan gelegen te liggen religie achter de voordeur terug te dringen, tot aan de beperking en opheffing van klassieke grondrechten toe.

Het eerder door de politiek verhoopte toekomstbeeld dat wanneer de overheid zich zou terugtrekken, ineens zou blijken dat er genoeg vitaliteit in de samenleving overgebleven is om de leemtes die ontstaan op te vullen, is al lang achterhaald. Burgerparticipatie vanuit verantwoordelijkheidsbesef moet weer geleerd worden. Er wordt onderricht in gegeven op scholen. In onze dagelijkse samenleving is de vraag naar individueel maatwerk en het voeren van de eigen regie nog steeds de grote boodschap. Dat geeft meer (keuze-)vrijheid voor het individu, maar kan ook leiden tot meer onzekerheid, stress, kwetsbaarheid en ongelijkheid. Wie komt er op voor de kwetsbare medemens? Wie verklaart zich solidair met hen die ten ondergaan in de zelfregie en in het nemen van de eigen verantwoordelijkheid? Daarmee is het vraagstuk van solidariteit opnieuw aan de orde.

Nederland kent een lange traditie van samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en burgers. Bij het bedrijfsleven, op het maatschappelijk middenveld en bij individuele burgers schuilt een flinke dosis probleemoplossend vermogen, waaruit nu al talrijke initiatieven voortkomen van nieuwe solidariteit. Maar individueel initiatief is een te wankel basis voor een nieuwe solidariteit. We moeten ervoor gaan zorgen dat de onderlinge zelfredzaamheid als nieuwe vorm van (directe) solidariteit terugkomt. De verbondenheid met de lokale gemeenschap neemt niet af. Maar op dat niveau ontbreken vaak de instituties om die nieuwe solidariteit concreet vorm te geven. Ik pleit ervoor om verbanden van mensen in buurten, in kerkgemeenschappen, in verenigingsleven, in vriendengroepen meer mogelijkheden te bieden om de solidariteit in hun gemeenschap naar eigen inzicht vorm te geven. Juist dat zal de betrokkenheid en sociale cohesie versterken. Daar zal men dan de nieuwe solidariteit ervaren en beleven. Het is aan de lokale, provinciale en landelijke overheid om deze nieuwe solidariteitsinitiatieven te faciliteren en te ondersteunen en ze te willen erkennen als waardevol voor de sociale cohesie. Je hoort tegenwoordig praten over ‘mensen in hun kracht zetten’. Door een mentaliteit van betrokkenheid en onderlinge zelfredzaamheid ontstaat een solidaire ervaring die we voor de toekomst van onze samenleving hard nodig zullen hebben.

De Dienst Kerk en Samenleving wil staan aan de basis van dat proces tot nieuwe solidariteit door haar christelijke ‘mission’ tot Dienstbaarheid aan Kwaliteit van Samenleven. Ze wil dat doen met allen die de nieuwe solidariteit hoog in het vaandel hebben staan. Dit jaarverslag is een uiting van dit voornemen en hoe dat in de praktijk wordt ingevuld.

Wim van Meijgaarden sss
Hoofdaalmoezenier DKS

Inhoud

Sociale Studiedag 2017 De kracht van verbondenheid	4
Uitgangspunt 1 Opkomen voor de kwetsbare mens	6
Armoede	6
Eenzaamheid	8
Zorg om de medemens	9
Presentie in diaconale projecten	10
Uitgangspunt 2 Werken aan de sociale cohesie in de samenleving	14
Verbondenheid	14
Vluchtelingen	16
Justitiepastoraat	18
Bezinning: ontmoetingsdagen en vieringen	19
Interreligieuze dialoog	21
Identiteit	22
Uitgangspunt 3 Stimuleren en tonen van dienend leiderschap	23
Dienend leiderschap hoofdaalmoezenier	23
Bestuurlijke ondersteuning	23
Samenwerking tussen vrouwenorganisaties	25
Toerusting	26
Ondersteuning parochies	27
M25 Jongeren en Barmhartigheid	28
Uitgangspunt 4 Oprecht streven naar een duurzame samenleving	30
Duurzaamheid	30
1918-2018 100 jaar KVG en LWV	32
Netwerken, overleg en communicatie	34

Sociale Studiedag 2017

De kracht van verbondenheid

Op 1 juni stroomde het conferentiecentrum van de abdij Rolduc vol met 150 mensen uit alle delen van de provincie. Ieder van hen zet zich vrijwillig of beroepsmatig in om van onze samenleving een mooier stukje wereld te maken. Zij verbinden zich met mensen, nemen verantwoordelijkheid, zetten hun talenten in en gaan samen met hen aan de slag. Zo ontstaan liefdevolle menselijke relaties, wordt interesse getoond in elkaar, zonder dat daar concreet iets tegenover hoeft te staan. Voor een samenleving van verbondenheid is het belangrijk oog te hebben voor idealen in de realiteit van alledag. Tijdens deze studiedag werd de moderne wereld waarin we leven verbonden met de christelijk-sociale beweging.

Al 116 jaar zetten aalmoezeniers in het bisdom Roermond zich in voor mensen aan de rand van de samenleving. Aalmoezenier doctor Poels was vanaf 1902 nauw betrokken bij het sociaal-maatschappelijk welzijn van Limburg. Hij heeft verschillende stichtingen en andere organisaties mee opgericht. In 2017 zijn er nog steeds talrijke 'sociale kwesties'. Dagelijks ontstaan nieuwe verbanden waarin mensen zich inzetten voor een medemens. Gouverneur Bovens vertelde in zijn presentatie dat hij dit herkent. Vanuit zijn functie bezoekt hij veel projecten waar mensen geven om een ander. Zr Hermana, provinciaal overste van de congregatie Arme Dienstmaagden van Jezus Christus in Geleen, gaf een praktijkvoorbeeld over menslievende zorg. Hoe anders voelt die zorg als je de ander als mens benadert.

Tijdens deze sociale studiedag werd voor de derde keer de Doctor Poelsprijs uitgereikt. Deze prijs wordt tweejaarlijks toegekend aan sociaal-maatschappelijke en diaconale organisaties. Met deze Doctor Poelsprijs spreekt het Limburgs Diaconaal Fonds zijn waardering uit voor de vele kleinschalige projecten die kwetsbare medemensen in de Limburgse samenleving terzijde staan. De prijzen bestaan uit financiële bijdragen en een klein kunstwerk voor de winnaar. Alle 21 genomineerde projecten en initiatieven zijn uitvoerig beschreven in het boek De kracht van verbondenheid.

Deze voorbeelden van diaconale projecten in onze provincie geven mij niet alleen nieuwe ideeën en zijn inspirerend. Ze geven ook kracht omdat ik mij zo verbonden weet met zoveel anderen hier in Limburg. En dan realiseer ik mij weer hoe al die kleine initiatieven de wereld een stukje mooier maken.
Deelnemer aan de studiedag, 1 juni 2017

In 2017 ging de Dr. Poelsprijs naar het Consuminderhuis in Landgraaf. Volgens de jury heeft het Consuminderhuis de prijs verdiend, omdat het initiatief zich al tien jaar inzet voor het vergroten van zelfredzaamheid en het versterken van eigenwaarde van mensen met een laag inkomen én tegelijkertijd een belangrijke bijdrage levert aan een duurzame samenleving. Andere prijzen en eervolle vermeldingen gingen naar de Vrienden van Pieterke uit Eijsden, het kunstproject voor mensen met Alzheimer uit Venlo en het project Noaberkids van de Vereniging Noaberzorgpunt uit Roggel.

Uitgangspunt 1

Opkomen voor de kwetsbare mens

In een samenleving die snel verandert en steeds meer eigen verantwoordelijkheid eist, komen mensen in de verdrinking. De aalmoezeniers van sociale werken bewegen zich voortdurend binnen deze groepen van mensen. Ze zijn daarbij ondersteunend, begeleidend en adviserend aanwezig voor de kwetsbaren en voor de mensen die er voor deze medemensen willen zijn. De presentiemethodiek is daarbij het uitgangspunt: goed kijken en aandachtig luisteren met de behoeften van de ander als vertrekpunt.

Armoede

Project SchuldHulpMaatjes

In 2017 zijn de projecten voor SchuldHulpMaatjes in Parkstad (Heerlen en Kerkrade) en Venlo verder gegroeid en geprofessionaliseerd. Die professionalisering zien we vooral in de toename van het aantal geschoolde en getrainde lokale vrijwilligers. Er is ook een groeiende samenwerking met andere organisaties. Essentieel voor SchuldHulpMaatjesprojecten is de inzet van beroepskrachten voor de ondersteuning, scholing en coaching van de vrijwilligers. Naast deze drie bestaande projecten in Limburg is in 2017 een project gestart in de gemeente Maasgouw en zijn er vergevorderde plannen voor een nieuw project in de gemeente Sittard-Geleen.

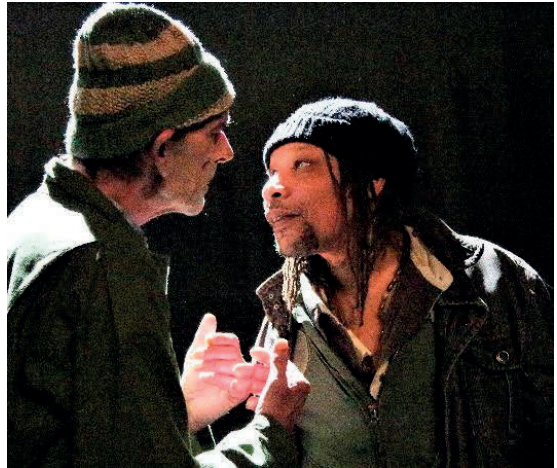
De verschillende projecten werken samen met lokale welzijnsinstellingen en/of vrijwilligersorganisaties als Humanitas en Cliëntenraden. In Venlo is er een nauwe band met de werkgroep Bindkracht. Vanuit deze werkgroep is in de Week van de armoede (oktober 2017) een lokale conferentie georganiseerd voor en met alle organisaties die in Venlo betrokken zijn bij armoede en sociale uitsluiting. Samen is gekeken hoe zij vanuit ieders deskundigheid mensen kunnen ondersteunen die kwetsbaar zijn. Doel is om mensen uit de armoede te halen, of te voorkomen dat ze daarin terecht komen. De vrijwilligers van de verschillende SchuldHulpMaatjes projecten in Limburg hebben in 2017 veel werk verzet. Allemaal mensen vanuit kerken en maatschappelijke instellingen die zich met hart en ziel inzetten voor mensen in de schulden of die daarin terecht dreigen te komen. Zij geven advies rondom het uitgavenpatroon en helpen om de financiën weer op orde te krijgen.

SchuldHulpMaatje is landelijk opgezet door de gezamenlijke kerken. Belangrijk is dat de lokale kerken bij dit project betrokken blijven. Dienst Kerk en Samenleving is bij al deze projecten betrokken in de (bestuurs)ondersteuning, advisering van vrijwilligers en beroepskrachten en het op provinciaal niveau uitwisselen van ervaringen.

'Ik wilde per sé uit de schuldhulpverlening blijven. Met de hulp van mijn SchuldHulpMaatje is dat uiteindelijk ook gelukt!'

Week van de armoede

Tussen 7 en 17 oktober 2017 stond Nederland, maar ook Limburg in het teken van de armoede. In deze week is op zes plaatsen in Limburg de theatervoorstelling 'de Omzieners' van de Joseph Wresinski Cultuur Stichting uitgevoerd. Doel was de discussie over armoede en sociale uitsluiting op gang te brengen. De voorstellingen van deze stichting worden altijd uitgevoerd door mensen die zelf uit de armoede komen. Zij vertellen hun verhaal en ervaringen, en gaan hierover na afloop met de toeschouwers in gesprek. Dat is bij alle voorstellingen goed gelukt. Voor veel

lokale organisaties waren de voorstellingen aanleiding om met lokale politici, ambtenaren en maatschappelijke organisaties te praten over de thematiek van armoede en sociale uitsluiting.

In de Limburgse dagbladen en op de Limburgse radio en televisie is uitgebreid aandacht besteed aan de Week van de armoede. Dat geldt ook voor veel parochies die rondom deze week of tijdens het door Paus Franciscus uitgeroepen weekend voor de armoede (laatste zondag van het kerkelijk jaar) aandacht hebben besteed aan deze problematiek. Steeds meer parochies en geloofsgemeenschappen zijn inmiddels betrokken bij acties rondom de voedselbank of bij lokale initiatieven. De provinciale eindejaarsactie van L1 rondom de voedselbank draagt hier zeker toe bij.

'Daarom is deze week van de armoede urgent voor iedereen, Christen of geen Christen. Want je kunt alleen maar leven wanneer je alle aandacht aan de ander geeft!'

Kind en armoede

Eén van de aalmoezeniers van DKS is als adviseur nauw betrokken bij het project 'Kind en armoede' van de provincie Limburg en het KANSfonds. Deze vraag is bij DKS terecht gekomen omdat we op veel plekken in de Limburgse samenleving aanwezig zijn en daar signalen opvangen rondom kind en armoede. Samen met het KANSfonds is er begin oktober een mini-conferentie georganiseerd over de problematiek van kinderarmoede. Daarbij werd gekeken hoe vanuit lokale organisaties, mogelijk met ondersteuning vanuit het KANSfonds, laagdrempelige projecten opgezet kunnen worden. Doel was ook om organisaties en kerken te stimuleren om samen aan de slag te gaan met en aandacht te hebben voor kinderarmoede. Dit gezamenlijke project loopt tot eind 2018.

Eenzaamheid

KVG Limburg

Digitaal fit -Je bent niet alleen-

De achtergrond van het jaarthema 2017 van KVG Limburg is de gedachte dat onder ouderen, en dus ook onder KVG-leden, de nodige mensen eenzaam zijn. Het is moeilijk deze eenzaamheid te doorbreken. Een middel met positief resultaat is ouderen de weg wijzen naar de digitale wereld. Hierdoor hebben ze beter contact met de buitenwereld en voelen ze zich er weer meer bij horen. Daarom het jaarthema 'Digitaal Fit, je bent niet alleen'. In samenwerking met Seniorweb Landgraaf heeft KVG een interactief programma opgezet om haar leden kennis te laten maken met de smartphone, iPad of tablet. De leden kregen uitleg hoe ze nog meer gebruik kunnen maken van verschillende programma's en 'apps'. Heel veel leden hebben van dit aanbod gebruik gemaakt.

KVG Limburg en ZijActief

Dagen voor alleengaanden: Voedselbank, niet voor brood alleen

Deze Dagen voor Alleengaanden bieden alleengaande vrouwen in heel Limburg de gelegenheid elkaar te ontmoeten, te netwerken en kennis op te doen. In 2017 was het thema de rol van de voedselbank. Uitgangspunt tijdens deze dagen was het geven van inzicht en kweken van begrip voor het armoedeprobleem. In de ochtend was er informatie over de hele organisatie rondom een lokale voedselbank. In de middag werd het thema armoede met de deelnemers besproken. De discussiekaarten met prikkelende stellingen maakten veel los. Deze dag werd op een luchtige manier afgesloten met een muzikaal optreden.

Eenzaamheid

Verminderen van eenzaamheid bevordert de kwaliteit van leven en is daarmee een belangrijk onderdeel van positieve gezondheid. Digitale vaardigheid en ontmoetingen kunnen het gevoel van saamhorigheid vergroten. Door bovendien aan te sluiten bij een maatschappelijk thema geef je inzicht hoe wij opkomen voor alle mensen.

Samen op Stap op Zondag

Singles op Stap is in 2017 in een nieuw jasje gestoken en heet nu 'Samen op Stap op Zondag'. Deze dagen, in het voorjaar en in het najaar, zijn bestemd voor leden van ZijActief en KVG die samen een zondag gezellig willen doorbrengen. Het aantal dames dat hieraan deelneemt, vertoont een stijgende lijn. Deze ontmoetingen vinden plaats in een actieve maar ontspannen sfeer. Dames van beide vrouwenorganisaties worden ook aangemoedigd om ervaringen uit te wisselen, zowel over zichzelf als over hun eigen afdeling. In 2017 werd in april op stap gegaan naar de omgeving van Kasteel Strijthagen en in oktober naar Kasteel De Keverberg in Kessel.

Zorg om de medemens

LLTB-Zorgboerderijen

Ook dit jaar waren er werkbezoeken voor de leden van de cliëntenraad en de vertrouwenspersoon van de Coöperatie Limburgse Zorgboerderijen (CLZ). CLZ is nauw verbonden met LLTB. Alle zorgboerderijen hebben als prioriteit een veilig kader te bieden aan hun cliënten. Ze bieden duidelijkheid, vertrouwen en beleving, waardoor ze zich zichtbaar op hun gemak voelen. De cliënten worden aangesproken op hun mogelijkheden en al het werk dat wordt gedaan is waardevol voor het bedrijf. Er is een grote variatie van werkzaamheden en activiteiten die zorgboerderijen aanbieden zoals dierenverzorging, tuinwerk, huishouden, houtbewerking en ambachtelijke activiteiten. Steeds gaat het erom dat deze mensen met een beperking zinvol bezig kunnen zijn. Dit draagt bij aan een maatschappelijke waardering en aan een positief zelfbeeld.

Zorg voor je naaste

Zorgboeren dragen op grote wijze bij aan de positieve gezondheid van hun cliënten. Limburg telt veel zorgboerderijen voor verschillende doelgroepen en met diverse activiteiten. De open sfeer en de enthousiaste en trotse reacties van de cliënten, laten zien dat zij zin in leven hebben. Ze voelen zich erkend als mens, omdat ze worden aangesproken op wat ze kunnen.

LLTB-Ledenzorg

Ledenzorg heeft oog voor de menselijke kant van de leden. In augustus kwam de omvang van de fipronil-affaire aan het licht. De onrust bij de pluimveehouders en hun gezinnen was groot. Bedrijven waar sprake was van een fipronil-besmetting moesten snel handelen. Pluimveehouders stonden voor de moeilijke vraag 'ruien of ruimen'. De spanning die op zo'n bedrijf speelt, gaat ook mee naar huis. Zo trok de fipronil-affaire een zware wissel op het persoonlijk leven, relatie en gezin. Mensen reageren anders en gevoelens van onmacht en verslagenheid kun je niet altijd bij elkaar kwijt. In deze periode zijn er gesprekken geweest met leden die daar behoefte aan hadden.

LLTB-Leden ontmoeten Leden

Ongeveer 300 LLTB leden die ouder zijn dan 60 jaar namen aan deze ontmoetingsdagen deel. De meeste van hen hebben inmiddels hun bedrijf overgedragen. De interesse voor de agrarische sector en de werkorganisatie is er echter nog steeds. Tijdens deze ontmoetingsdagen was het centrale thema 'denken in kansen'. Vanuit dat perspectief sprak ook de jonge LLTB-bestuurder over het project 'Boer zoekt boer'. Welke uitdagingen en vragen komen jongeren tegen als zij een boerenbedrijf willen overnemen en zelf niet afkomstig zijn uit de agrarische sector. Hoe denken zij in kansen en kunnen ze zorgen voor nieuwe energie op het bedrijf. Een van de aanwezige leden vertelde over zijn ervaring als boer om zijn bedrijf over te dragen aan iemand die geen familielid was.

Presentie in diaconale projecten

Ook in 2017 is DKS nauw betrokken geweest bij de begeleiding en ondersteuning van allerlei diaconale projecten in de Limburgse samenleving. Heel diverse en lokaal georiënteerde projecten, die vaak al een lange geschiedenis hebben. Bindende factor is de zorg en aandacht voor kwetsbare medemensen. Ondanks de economische groei neemt de vraag naar hulp en ondersteuning op deze plekken enorm toe. Hier is duidelijk waarneembaar dat de kloof in de Limburgse samenleving groeiende is. De rol van de aalmoezenier van DKS is gericht op de ondersteuning van de lokale besturen, beroepskrachten en vrijwilligers. Daarnaast is er aandacht voor het werven van fondsen om de groeiende werkzaamheden goed gefinancierd te krijgen. Het gaat met name om projecten in Parkstad en Maastricht en de inloophuizen.

Inloophuizen

DKS is nauw betrokken bij de inloophuizen die in de verschillende steden (bieZefke in Sittard-Geleen, OOR in Roermond, Aandachtscentrum in Venlo) in de afgelopen decennia zijn ontstaan voor met name dak- en thuisloze medemensen. DKS richt zich daarbij op de bestuursondersteuning en de ondersteuning van de medewerkers. Een belangrijke ontwikkeling in 2017 is dat de inloophuizen worden geconfronteerd met

nieuwe bezoekers. Veelal mensen die in de veranderende samenleving, zeker op het terrein van zorg, buitengewoon kwetsbaar zijn. Daarnaast zien we een voortzetting van projecten en ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Daar zijn ook steeds vaker parochies bij betrokken, die binnen hun eigen parochie inloophmomenten creëren voor kwetsbare medemensen. Vanuit DKS ondersteunen en begeleiden we deze projecten. Ondanks de goede bedoelingen blijkt het vaak niet eenvoudig deze projecten van de grond te krijgen. Dat heeft te maken met

onbegrip binnen de kerkbesturen, maar ook met het feit dat overheden vaak niet goed raad weten met initiatieven vanuit diaconale organisaties.

Parkstad (o.a. Heerlen)

Stichting Wijkpresentie Parkstad, voorheen Stichting Wijkpastoraat de Vrank.

Deze werkplek heeft sinds medio 2017 een eigen werkplek. Vele jaren was pastoraal werkster Fien Cruys bereikbaar op vele plekken in Heerlen. Zwervend door de wijken, kwam zij haar mensen tegen. Nu kan zij mensen ook ontvangen op een vaste plek. Uiteraard blijft ze ook in de wijken van Heerlen Noord zichtbaar. Vanuit de presentiegedachte proberen zij en haar vrijwilligers steeds in contact te komen met vaak zeer kwetsbare medemensen. Mensen die in onze overgeorganiseerde samenleving niet of nauwelijks zichtbaar zijn. Zij ondersteunt hen in hun zoektocht naar betekenis geven aan hun leven.

DKS ondersteunt en begeleidt niet alleen het werk van Stichting Wijkpresentie Parkstad, maar ook andere lokale en parochiële activiteiten in deze regio. Voorbeelden zijn de diaconale werkgroep van de Stichting HOT, het diaconale werk vanuit de Andreasparochie in Heerlen, Harteklop in Landgraaf en de diaconale initiatieven in de parochies van Simpelveld/Ubachsberg/ Voerendaal.

Maastricht

In Maastricht heeft Stichting Wijkpresentie Maastricht Noordoost zich in 2017 beraden op haar taken, na het vertrek van de pastoraal medewerker. Daarbij heeft het bestuur geconstateerd dat er in het werkgebied van Maastricht Noordoost grote nood is en er veel sociaal-maatschappelijke vragen spelen. Daarom is er een nieuw beleidsplan opgesteld met daarin concrete stappen om met deze noden en vragen aan de slag te gaan. Vanuit DKS is dit proces gevolgd, ondersteund en begeleid.

DKS is medio 2017 ook betrokken geraakt bij nieuwe initiatieven in Heugemerveld. Rondom de gesloten kerk in deze wijk groeien nieuwe plannen om samen te werken aan een leefbare en sociale leefomgeving. Zo ontstaat een bijzonder en boeiend project van oude en nieuwe wijkbewoners om samen te komen tot nieuwe plannen waardoor de leefbaarheid in deze wijk weer kan en mag groeien. Centraal staat de leegstaande kerk en hoe deze een nieuwe en sociale bestemming kan krijgen.

Vanuit de commissie die de Heiligdomsvaart 2018 voorbereid is het initiatief genomen voor een diaconaal project dat verder draagt dan juni 2018. Een project in de geest van deken Hanneman dat door alle parochies van Maastricht wordt opgepakt en past in het thema van de Heiligdomsvaart 'doe goed en zie niet om'. In 2017 is een projectgroep met dit Maastrichtse diaconale project, HiP (Hulp in Praktijk) aan de slag gegaan. DKS heeft hierbij een adviserende en ondersteunende rol naar de projectmedewerker en de werkgroep.

Begeleiding lokale initiatieven en werkplekken/Paus Franciscusgroepen

In 2017 was DKS wederom nauw betrokken bij de begeleiding en ondersteuning van nog veel meer diaconale projecten in de Limburgse samenleving. Belangrijk om te noemen is de werkbegeleiding en ondersteuning van enkele pastores in het bisdom. Daarnaast zien we, o.a. als gevolg van de veranderingen in de zorg, allerlei nieuwe initiatieven opkomen. Initiatieven waar meestal ook parochies bij betrokken zijn. Ze ontwikkelen zich vanuit de gemeenschappen en worden door de mensen zelf gedragen.

Een mooi voorbeeld is het Naoberzorghoes in de gemeente Leudal. Een zeer actieve en betrokken werkgroep pakt in de kerkdorpen van Leudal de vragen op die in de samenleving vaak blijven liggen. Het gaat dan met name om wensen van mensen en tekorten die zich in de samenleving aftekenen.

Vaak moeten initiatiefnemers en vrijwilligers worden afgeremd. Ze willen vanuit hun enthousiasme en betrokkenheid te veel en te snel aanpakken. Dan is het belangrijk om de ontwikkelingen goed te bestuderen, te kijken welke zaken daadwerkelijk zelf opgepakt moeten worden en welke bij beroepsmatige organisaties thuishoren.

Via de Paus Franciscusgroepen is DKS in de verschillende dekenaten nauw betrokken bij de lokale samenleving. Dat geldt voor het dekenaat Venray, de Paus Franciscusgroep in de parochies van Stramproy, de diaconale werkgroep in de parochie van Heel, een rouwgroep in de parochies van het cluster Heythuysen, de Paus Franciscusgroep in de parochies van Echt en diaconaal overleg in de dekenaten Sittard en Schinnen. In Parkstad is DKS betrokken bij de opzet van de werkgroep 'HOT' (Hoop Op Toekomst). Een diaconaal initiatief in de wijken van Heerlen Zuid waarbij een groep vrijwilligers zich inzet en opkomt voor kansarme medemensen in de wijken Molenberg en Heerlerbaan. Binnen de parochies van Ubachsberg/Simpelveld en Meerssen zijn vrijwilligers getraind om diaconale vragen in de lokale samenleving te ontdekken en samen met de betrokkenen op te pakken om zo mensen verder te

kunnen helpen. In het Heuvelland is een stuurgroep opgericht, waarin klooster Wittem, dekenaat Gulpen en de protestantse kerk Heuvelland participeren. Samen kijken ze naar de sociaal-maatschappelijke problemen in deze regio en hoe kerken daar individueel en/of gezamenlijk in kunnen participeren. DKS is ook nauw betrokken bij de ondersteuning van een aantal Limburgse Vincentiusverenigingen.

Bisschop Wiertz op werkbezoek

Bisschop Wiertz gaat regelmatig op bezoek bij diaconale werkplekken in Limburg. Een aalmoezenier van DKS vergezelt hem daarbij. In zijn afscheidsjaar als bisschop van Roermond, bracht hij een bezoek aan een bijzonder project in Eijsden. In een voormalige slagerij is daar een woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking gerealiseerd: Pieterke. Bij de komst van dit project was er in eerste instantie enig verzet van de inwoners van Eijsden, maar al snel werd dit verzet omgezet in samenwerking. Er werd een werkgroep -de Vrienden van Pieterke - geformeerd om de nieuwe bewoners juist een hartelijk welkom te bezorgen op deze nieuwe woonlocatie. Inmiddels is er een stichting van inwoners uit Eijsden die nu samen met de bewoners regelmatig activiteiten organiseren voor de bewoners van Pieterke, maar ook voor de hele dorpsgemeenschap van Eijsden.

Woonwagenpastoraat

De woonwagenpastores hebben een zending vanuit het bisdom als intermediair voor het woonwagenpastoraat, Sinti- en Roma-pastoraat en verrichten hun werk ieder in hun eigen gebied. Ze kunnen voor ondersteuning en begeleiding terugvallen op de landelijke woonwagenpastor en op DKS. De afgelopen jaren is het werk binnen deze groep veranderd. Waren de woonwagenpastores vroeger vooral betrokken bij de liturgische en catechetische activiteiten, nu zien we dat zij vooral betrokken zijn bij sociaal maatschappelijke vragen binnen deze kwetsbare groepen, bijvoorbeeld als SchuldHulpMaatje. In oktober 2017 is vanuit het landelijk woonwagenpastoraat een bijeenkomst georganiseerd waarin gekeken is of we op provinciaal niveau kunnen komen tot Christoffelwerkgroepen. Christoffel is bekend als de beschermheilige van o.a. de pelgrims en de reizigers. In het bisdom Roermond gaan we nu op zoek naar lokale vertegenwoordigers die als een 'Christoffel' een brug vormen tussen deze woonwagenbewoners, Sinti/Roma, met hun eigen wetten, rituelen en een variabele geloofsbeleving, en de parochie met haar vaste regels en gebruiken.

Uitgangspunt 2

Werken aan de sociale cohesie in de samenleving

Onze maatschappij wordt steeds meer gekenmerkt door individualisme. Toch, of misschien wel juist daardoor, is er behoefte aan verbondenheid met elkaar. Tal van (vrijwilligers)organisaties in Limburg zijn actief om die verbondenheid, die sociale cohesie, te stimuleren. De aalmoezeniers van DKS begeleiden veel van deze organisaties en initiatieven als netwerker en als verbinder. Ze adviseren, maar zijn soms ook nauw betrokken bij de activiteiten.

Verbondenheid

Paus Franciscusgroepen

Na de komst van Paus Franciscus (2013) zijn op allerlei plekken in Limburg Paus Franciscusgroepen opgericht. In eerste instantie dachten deze groepen na over de vraag: wat zou ik binnen de parochie/kerk willen betekenen, wat zegt geloof mij nog. Mensen die aan deze eerste stap van bezinning hebben deelgenomen zijn daarna actief geworden in bestaande of nieuwe (diaconale) samenlevingsinitiatieven. DKS is nauw betrokken in de begeleiding en ondersteuning van deze initiatieven. In 2017 zien we op enkele plekken het enthousiasme afnemen. Dat heeft te maken met de verwachtingen over en weer. Parochies hadden een meer kerkelijk inkleuring verwacht en de vrijwilligers/betrokkenen bij de Paus Franciscusgroepen toch meer betrokkenheid vanuit de kerken bij het maatschappelijke en sociale debat. Daardoor zijn sommige groepen gestopt en hebben andere zich aangesloten bij al bestaande diaconale activiteiten.

Kom op de soep

De st. Martinus parochie in Vlodrop organiseert driemaal per jaar een Kom op de Soep bijeenkomst voor parochianen. Gemiddeld kwamen 40 mensen samen om onder het genot van een kommetje soep elkaar te ontmoeten en te horen over een sociaal project waar de parochie zich voor inzet. In maart was er een presentatie over het vastenactieproject 2017. In de week na deze bijeenkomst was er een deur-aan-deur collecte voor het centrum voor ouderen in Senehase in Sri Lanka.

In het najaar stond het thema ‘de vreemdeling in ons midden’ centraal. Eerst een algemene kom op de soep bijeenkomst over vluchtelingen en als vervolg daarop een bijeenkomst over statushouders in het dorp. Hier werden ook ervaringen uitgewisseld met als doel meer saamhorigheid in de parochie te creëren.

Maatschappelijk Platform Roermond

Dit platform brengt groeperingen met een kerkelijke, humanitaire en sociaal-maatschappelijke achtergrond samen om te overleggen en elkaar te informeren over de regionale ontwikkelingen. Het gaat daarbij om het (overheids)beleid rondom het welzijn van sociaal zwakkeren. Het platform komt vier keer per jaar bij elkaar. Thema's die in 2017 zijn besproken en waarop met elkaar is samengewerkt zijn: zorg (zorgteams in de wijken, dementievriendelijk Roermond), armoede (gemeentelijk beleid, theaterproducties over nieuwe armoede, kind en armoede), manifest schuldenvrij en statushouders in de wijken en dorpen.

Samenwerking met Limburgse maatschappelijke organisaties

Een van de speerpunten in het werk van de DKS is de samenwerking met andere maatschappelijke organisaties. Daarom is een van de aalmoezeniers lid van de raad van toezicht van SMOL (Stichting Maatschappelijke Organisaties Limburg). Met KBO Limburg werkt DKS samen in het project rondom het levenseinde. In 2017 zijn de eerste stappen gezet die in 2018 moeten uitmonden in een aantal gesprekstafels door de provincie. DKS is ook betrokken bij het gezamenlijke project van KBO en COC rondom de Roze Loper. Een project dat zich richt op de acceptatie van alle mensen binnen zorginstellingen. Dat past in ons streven naar een inclusieve samenleving waarin ruimte is voor iedereen, ongeacht religieuze achtergrond en seksuele geaardheid. In 2017 is DKS ook betrokken geweest bij en overtuigd mede-ondertekenaar van het diversiteitspact dat vanuit COC-Limburg aan alle gemeenten in Limburg is aangeboden, breed ondersteund door maatschappelijke en sociale organisaties.

Inclusief betekent dat verschillen tussen mensen geen belemmering vormen voor hun deelname aan de samenleving, maar juist een meerwaarde hebben. Omdat waar mensen met verschillende identiteiten, man, vrouw, zwart, wit, gelovig of niet gelovig, hetero, homo, gehandicapt, samen werken en samen leven, zij meer succes hebben en plezier beleven aan waar ze mee bezig zijn. Of dat nu binnen een bedrijf, organisatie, vereniging, buurt, kerk of bij vrienden is. Diversiteit is daarom niet alleen een prachtig ideaal, maar ook broodnodig voor de vitaliteit van de samenleving

De samenwerking met andere Maatschappelijk Organisaties is ook te zien rondom een aantal thema's van ons werk. Voor de problematiek van armoede en sociale uitsluiting zijn er al lange tijd goede contacten met Stichting de Pijler. In 2017 was DKS ook betrokken bij de provinciale werkgroep Armoede en bij de voorbereiding van de dagen die uitgaan van de Sociale Alliantie. Daarnaast hebben we goede constructieve contacten met de voedselbanken, kledingbanken, speelgoedbanken en de Vincentiusverenigingen. Rondom de schuldhulpverleningsproblematiek is er een intensieve samenwerking met Humanitas (thuisadministratie) en Stichting de Pijler, maar ook met lokale welzijnsorganisaties. Rondom de Week van de armoede en bij de organisatie van verschillende conferenties komt deze samenwerking goed tot uiting.

Vluchtelingen

Rondom de problematiek van de vluchtelingen werkt DKS samen met Vluchtelingenwerk Limburg en met lokale initiatieven. Samen hebben we het project ‘vluchtelingenmaatje’ opgezet, dat op verschillende plekken in Limburg is opgepakt. Vanuit DKS bieden we concrete ondersteuning aan vrijwilligers in de vorm van een basistraining van minimaal drie bijeenkomsten en begeleiding van lokale vrijwilligers. In 2017 zijn vrijwilligers in Stramproy en Venray getraind.

DKS is al sinds 2015 partner in de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. In 2017 hebben we op verschillende plekken in de provincie mensen opgevangen en hebben we organisaties die deze opvang coördineren ondersteund. Zo laten we zien dat we samen sterk staan voor een zeer kwetsbare groep medeburgers in onze Limburgse samenleving.

Samenwerking rondom asielzoekers

DKS ondersteunt de interreligieuze dialoog in de provincie Limburg. Dat doen we vooral door de ondersteuning en begeleiding van gesprekken op stad en wijkniveau. Zo zijn we betrokken bij een aantal lokale dialoogbijeenkomsten, vaak in samenwerking met PPD (Provinciaal Platform voor Diversiteit) en een lokale moskee. In een tijd waarin het interreligieuze debat vaak wordt gevoerd na bloedige aanslagen is het belangrijk een objectieve discussie te voeren en mensen in de wijken met elkaar in gesprek te brengen. Dat gebeurt in verschillende steden, overal op een eigen manier. Vaak zijn ook parochies, bijvoorbeeld op initiatief van een pastoor of enkele parochianen bij deze debatten betrokken. DKS geeft pastores advies en probeert de verschillende initiatieven met elkaar te verbinden.

Nieuwe Nederlanders toerusten in bepaalde aspecten van de Nederlandse samenleving draagt ertoe bij dat zij beter kunnen integreren. Hoe beter zij kunnen functioneren in de samenleving dus te beter zullen zij zich voelen. Dat is wat wij beogen met positieve gezondheid.

AZC Sweikhuizen

Eind december 2016 was er een overleg met vertegenwoordigers van COA, AZC Sweikhuizen, AZC Azelo, kerken, synagoge en moskee. Asielzoekers krijgen tijdens hun verblijf in een AZC informatie over de Nederlandse grondwet met name over ‘artikel 1 over gelijke behandeling’. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. DKS heeft het initiatief genomen om hier een speciale training voor te maken in samenwerking met een vertegenwoordiger van de moskee en de synagoge. Via verschillende methodes werd er met elkaar gediscussieerd over bijvoorbeeld respect en beeldvorming en werden ervaringen gedeeld die te maken hebben met de verschillende onderdelen van artikel 1.

De training werd afgesloten met een bezoek aan een naburige kerk en moskee. Aandachtig werd geluisterd naar gebruiken tijdens een religieuze bijeenkomst, maar ook naar gelovige gebruiken in het dagelijks leven. Zo wilde iedereen, christen of moslim, jong of oud, een kaarsje aansteken bij het Mariabeeld.

'In het begin was ik sceptisch. Komt de geloofsgemeenschap hier zieltjes winnen voor kerk of moskee? Maar dat is niet zo. Deze club geeft een goede cursus. Ze komen geen zieltjes winnen. Er wordt uren gesproken over artikel 1 en ik denk dat de bewoners daar wat aan hebben.'
Locatiemanager Monique Maes AZC Sweikhuizen in dagblad de Limburger

Parochiecluster Roerkerken

In samenwerking met de welzijnsorganisatie Menswel zijn 'vluchtelingenmaatjes' aan de slag gegaan. Er zijn enkele toerustingsbijeenkomsten geweest waarin thema's als interculturele communicatie en vooroordelen besproken werden. Enkele mannen hebben het initiatief genomen om een mannengroep (statushouders en Nederlanders) te vormen. Regelmatig ondernemen zij iets samen zoals een wandeling maken in de omgeving. Al wandelend wordt de taal geoefend. Ook wordt er gebruik gemaakt van de inloopmiddag voor statushouders in de gemeente Roerdalen. Statushouders kunnen daar advies krijgen over bijvoorbeeld brieven die ze hebben ontvangen maar vaak niet begrijpen.

Vrouwenorganisatie Stichting Meer Kleur en Kwaliteit

De voorlichtingsbijeenkomsten aan groepen van SMKK waren een bijzondere ervaring. Deze vrouwen hebben zelf ervaren hoe het is om als vreemdeling hier in Nederland je weg te moeten vinden. Het is een zeer gemêleerd gezelschap van migranten en vluchtelingen, jong en oud, pas kort of al lang in Nederland, die wel of niet Nederlands kunnen spreken. Alles werd dan ook in het Arabisch en/of Turks vertaald. Het was Fantastisch om de betrokkenheid en veerkracht in deze vrouwengroepen te zien en te horen dat een aantal al heel spontaan op eigen initiatief maatje zijn geweest voor een vluchteling.

Fantastisch om de betrokkenheid en veerkracht in deze vrouwengroepen te zien en te horen dat een aantal al heel spontaan op eigen initiatief maatje zijn geweest voor een vluchteling.

Werkgroep Vluchtelingen onder dak

Medio 2016 is vanuit een groep oud-bestuurders van maatschappelijke en overheidsinstellingen hulp aangeboden om, vanuit het katholiek sociaal denken, vluchtelingen in Limburg onderdak te bieden. Deze oud-bestuurders zagen dat er veel verzet en weerzin is tegen opvang van vluchtelingen (statushouders) in de Limburgse samenleving. De Werkgroep Vluchtelingen onder dak heeft in 2017 overleg gevoerd met de provincie, enkele lokale gemeenten en maatschappelijke instellingen. Doel is om samen te kijken naar gepaste plekken en begeleiding/ondersteuning van statushouders in de lokale samenleving.

Contact Eritrese gemeenschap

In Limburg verblijft een grote groep Eritrese vluchtelingen, over het algemeen christenen die in hun thuisland verbonden waren met de Koptische Eritrese kerk. In Sittard-Geleen woont momenteel de pastoor van deze gemeenschap. In overleg met hem hebben we gekeken naar een mogelijke plek waar zij als gemeenschap samen kunnen komen, een moeizaam en langdurig proces. Medio 2018 hoopt deze gemeenschap in de Westelijke Mijnstreek onderdak gevonden te hebben.

Justitiepastoraat

Kerken met Stip: Verbinden en versterken

Vanuit Kerken met Stip wordt aandacht gegeven aan (ex-)gedetineerden en gekeken hoe zij opgevangen kunnen worden in lokale kerkelijke organisaties. In Limburg is DKS vanuit Kerken met Stip betrokken bij het pilotproject 'verbinden en versterken'. Doel was en is vanuit diaconale organisaties opvang en begeleiding bieden aan mensen die uit detentie komen. Daartoe is ook contact gelegd met Exodus Limburg. Enkele justitiepastores en lokale parochies/geloofsgemeenschappen zijn bereid hun deuren open te zetten voor mensen die uit detentie komen. Tot januari 2017 was hier vanuit DKS een projectmedewerkster bij betrokken. In de loop van 2017 is over de voortgang op verschillende momenten contact geweest met de hoofdaalmoezenier van Justitie. Op 1 april 2017 werd in Apeldoorn een landelijke themadag georganiseerd waar verbinding maken met deze doelgroep centraal stond. Die verbinding vormt immers de basis voor de kerkelijke nazorg. Daarnaast is van belang hoe geloofsgemeenschappen de verbinding met de doelgroep kunnen versterken bij de nazorg aan mensen met een detentie-ervaring. Onderzoek in de afgelopen jaren laat zien dat kerken daarbij een steeds belangrijker rol spelen. Kerken met Stip zijn daar een goed voorbeeld van en vervullen ook zeker een voortrekkersrol. De verbinding wordt voor een belangrijk deel gemaakt in de gevangenis, met name door vrijwilligers vanuit de parochies en gemeenten. In Limburg zien we dat bijvoorbeeld in het dekenaat Horst en rondom de penitentiaire inrichtingen in Roermond en Sittard. Ook daar zijn parochies nauw betrokken bij de nazorg, opvang en begeleiding van (ex-)gedetineerden.

Bezinning: ontmoetingsdagen en vieringen

Mgr. Schrijnenhuis

Elk jaar worden in de vastentijd en de adventstijd ontmoetingsdagen georganiseerd voor vrouwen van alle leeftijden in Limburg, die zich willen verdiepen in kerk en samenleving. Deze dagen worden zeer goed bezocht en tijdens elke ontmoetingsdag kunnen we een aantal nieuwe vrouwen welkom heten. De klankbordgroep waar ook DKS deel van uitmaakt, kiest een thema voor de ontmoetingsdag en werkt dat vervolgens uit. In de ochtend is er gelegenheid voor ontmoeten en een inhoudelijke verdieping.

In de middag een interactieve vertaling van het thema. De dag wordt afgesloten met een eigentijdse gebedsviering. Tijdens de vasten was het thema 'omgaan met verlies'. Naast het verlies bij een overlijden, stonden we ook stil bij andere verliesmomenten in het leven zoals verlies van gezondheid (lichamelijk, psychisch), bij (echt)scheiding, uitsluiting, werk of algemene levensinvulling en het ouder worden.

De ontmoetingsdagen in de advent stonden in het teken van pelgrimeren.

De verschillende fases van pelgrimage werden besproken. Ontmoetingen van spiritualiteit vinden op vele plekken in de wereld plaats.

Een bezinningsdag biedt je de kans rustig enkele essentiële zaken in het leven te overwegen. Tijdens zo'n dag ga je terug naar je bron. De verdiepende uitwerking van het thema geeft ook weer nieuwe inspiratie. Duidelijk is dat een grote groep vrouwen behoefte heeft aan zingeving vanuit christelijk perspectief.

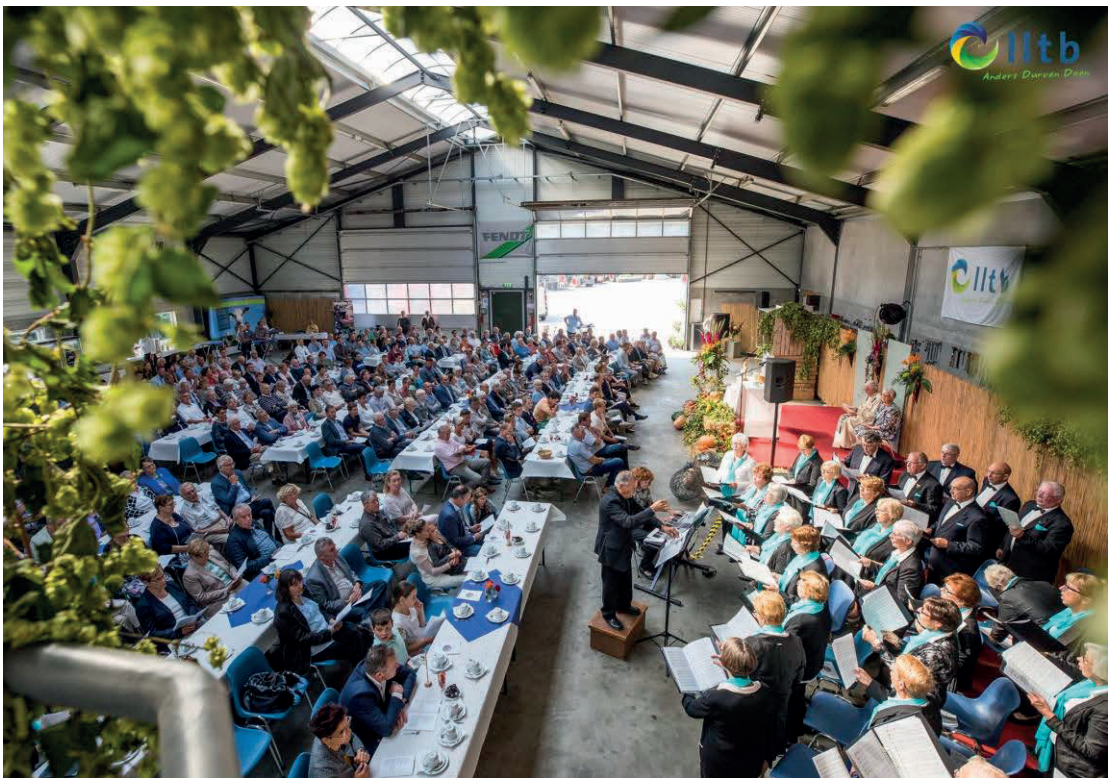
ZijActief: vieringen provinciaal of regionaal

Een aantal provinciale activiteiten van ZijActief, zoals de Algemene Leden Vergadering en Dagen voor Alleengaanden, beginnen altijd met een moment van bezinning. Ook op kring- of afdelingsniveau wordt ondersteuning gevraagd bij de Meiviering of een jubileum. Met veel zorg worden deze vieringen door een groepje dames voorbereid. Het thema wordt besproken, en vervolgens worden er bijpassende gebeden, gedichten en moderne liederen gezocht. Het resultaat is elke keer weer een mooie inspirerende viering. De liturgieboekjes waar de meeste teksten van de viering in staan worden regelmatig hergebruikt in de eigen afdeling.

De meditatieve viering geeft een spirituele en zingevende verdieping aan de bijeenkomst. Hoewel er binnen de vereniging veel discussie is over de katholieke signatuur, zijn de dames wel enthousiast over deze vorm van samen vieren.

LLTB: Oogstdankvieringen

De oogstdankvieringen 2017 hadden het thema 'Van nature met elkaar verbonden'. Deze feestelijke dankviering werd dit jaar overschaduwd door de fipronil-affaire. Tijdens de viering is dan ook gebeden voor de getroffen pluimveehouders. De evangelielezing over de verbondenheid van de zaaier en de maaier liet ons inzien dat wij op vele wijzen met elkaar verbonden zijn als familie, als LLTB lid of door ons werk. De voorbereiding van de oogstdankviering wordt gedaan door een aantal leden van de afdeling. Naast het zoeken van een locatie moeten er ook veel praktische zaken worden geregeld. Van schoonmaken en sieren van de locatie tot aan de catering. Een andere groep heeft de verantwoordelijkheid voor de viering en het koor. En dan zijn er ook nog enkele leden die een actief en interessant middagprogramma samenstellen. Het aantal bezoekers van de oogstdankvieringen is dan ook onverminderd hoog. Het is een gelegenheid waar jong en oud elkaar ontmoeten.

Oogstdankvieringen zijn een belangrijk moment in het verenigingsleven van de LLTB. Samen vieren en ontspanning gecombineerd met een open dag op het bedrijf. Afdelingen zien het als een eer om er een dag met een gouden randje van te maken. Bij de sociale activiteiten staat het dan ook hoog boven aan op de lijst.

Interreligieuze dialoog

Dag van het jodendom

Tijdens de dag van het jodendom in het bisdom Roermond gaat het om dialoog, vriendschap en wederzijds begrip. Mensen uit verschillende geloofsgemeenschappen waren samen gekomen om zich te verdiepen in het thema ‘De vreemdeling, bedreiging, verrijking of aan zichzelf overgelaten?’ Dit werd belicht vanuit bijbels perspectief en historisch perspectief hoe de vreemdeling in Limburg een plek krijgt zowel in het verleden als in het heden.

Heilige Huisjes Wandeling

Bijna aan het eind van de Ramadan was er een Heilige Huisjes Wandeling in Roermond. In de Turkse moskee werd een rondleiding gegeven en vervolgens wandelde een groep mensen naar een RK kerk alwaar de diocesane priester die afkomstig is uit Latijns-Amerika uitleg gaf over o.a. de geschiedenis van het kerkgebouw. De Heilige Huisjes Wandeling werd afgesloten met een gezamenlijke iftar maaltijd bij de Turkse moskee waar inmiddels een grote groep (ongeveer 200) moslims aanwezig was.

Identiteit

Projectgroep ZIN

Dit jaar ging de projectgroep ZIN (Zingeving, Identiteit en Naaste) op zoek naar de identiteit van ZijActief. De kern van die identiteit staat nog steeds overeind. ZijActief brengt vrouwen samen en biedt een plek waar je nieuwe dingen kunt leren. Dat weten de leden wel. Maar wat maakt ZijActief anders dan andere vrouwenverenigingen? Waarom zijn we wie wij zijn? Elke maand kwam een ZijActief lid aan het woord en deze verhalen stonden ook op de website. Zo werken ze als een spiegel en inspiratiebron voor andere leden. Daarnaast was er maandelijks een column over het thema identiteit. Het thema Identiteit wordt in 2018 afgesloten met een inspiratiemiddag.

Wat goed dat ZijActief interesse heeft in hoe gewone leden naar de organisatie kijken. Het is goed om over onze identiteit te praten en te weten wat onze wortels zijn en hoe dat zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld.

let van Cruchten, augustus 2017

Zin in leven Limburg

Enkele jaren geleden is een projectgroep ontstaan vanuit Limburgse maatschappelijke en kerkelijke organisaties, waaronder DKS, die geschrokken waren van het aantal zelfdodingen onder jongeren in Limburg. Deze groep heeft het project 'Zin in leven' (ZiL) opgezet. Een uitvoerig project dat in verschillende fasen wordt opgezet. Allereerst is er veldonderzoek gedaan waarbij gekeken is naar de relatie tussen het proces van betekenisvorming en de ontwikkeling van de gevoelens van eenzaamheid en depressie bij jongeren en in hoeverre dit tot suïcidaal gedrag leidt. Vanuit het veldonderzoek is materiaal ontwikkeld om jongeren gevoeliger te maken voor vragen rondom zin- en betekenisgeving. In 2017 is in het Broekhin College te Roermond daarmee een eerste pilot gestart. Belangrijk is dat leerkrachten, mentoren en begeleiders in hun contacten met leerlingen leren om zogenaamde 'trage vragen' te stellen; een werkwijze die voor menigeen haaks staat op wat in de huidige maatschappij gebruikelijk is. ZiL Limburg wil zo werken aan sensibilisering en onderzoekt welke stappen daarvoor nodig zijn. Doel is het ontwikkelen van een werkbaar aanpak die mensen binnen jeugdwerk, jeugdzorg en onderwijs, handvatten biedt om meer tijd en aandacht te besteden aan vragen rond zin- en betekenisgeving. Deze aanpak wordt ontwikkeld binnen de kaders van een professionele leergemeenschap, opdat deze uiteindelijk overdraagbaar zal zijn aan derden. DKS is nauw betrokken bij dit proces en actief in de stuur- en begeleidingsgroep.

'Als alle Limburgers aan deze vorm van zingeving deel hebben, wordt Limburg de gezondste provincie van Nederland.'

De Limburger 12 december 2017

Uitgangspunt 3

Stimuleren en tonen van dienend leiderschap

DKS weet zich verbonden met de hele samenleving. Niet alleen met de sociaal maatschappelijke en diaconale kant van die samenleving, maar ook met de meer economische, zakelijke en wetenschappelijke kant. Dit gebeurt vanuit een dienend leiderschap, gebaseerd op de duurzame harmonie tussen mens, organisatie en maatschappij en het samen bouwen aan de gemeenschap.

Dienend leiderschap hoofdaalmoezenier

De hoofdaalmoezenier geeft leiding aan DKS en zorgt voor integratie van deze dienst binnen het bisdom Roermond. Hij maakt deel uit van het bisdombestuur en behartigt daar o.a. de belangen van DKS. Hij vraagt zowel van het bestuur als van de bisschop persoonlijk aandacht voor de maatschappelijke en sociale problemen van de samenleving. Hij pleit ervoor dat parochies hun gelovige zending vervullen in aansluiting bij de maatschappelijke werkelijkheid.

De hoofdaalmoezenier stimuleert in gezamenlijke bijeenkomsten van de aalmoezeniers van sociale werken hun professionele inzet. Samen zoeken naar verduurzaming van het beleid, maar ook aanzetten tot innovatie en onderbouwing. Hij maakt deel uit van de Stichting 'Dienstbaar aan Kwaliteit van Samenleven'. De werkorganisatie van de aalmoezeniers van sociale werken, waar hij de directe vertegenwoordiger is van de bisschop van Roermond.

De hoofdaalmoezenier geeft op verzoek lezingen over het werk van DKS. Daarvoor bezoekt hij bijeenkomsten van politieke partijen, kerkelijke dekenaten, parochiële groepen of vrijwilligersorganisaties gericht op sociaal welzijn. De hoofdaalmoezenier houdt samen met een van de aalmoezeniers contact met de verantwoordelijke gedeputeerde en de ambtenaren van de provincie Limburg. Hij houdt contact met de twee grootste zorgverzekeraars in Limburg en als hoofdaalmoezenier is hij voorzitter van het Bestuur Nederlandse Lourdesbedevaarten voor Zieken, een bedevaartorganisatie die van oudsher stamt uit de katholieke Vakbeweging.

De hoofdaalmoezenier vervult zijn taak bij DKS in een beperkte parttime aanstelling omdat hij ook een pastorale taak heeft als eindverantwoordelijke in het parochiecluster Meerssen en als bestuurder van de religieuze kloostergemeenschap waar hij deel van uitmaakt.

Bestuurlijke ondersteuning

LKV Limburgse Katholieke Vrouwenbeweging

Een aalmoezenier van DKS is aanwezig bij de vergaderingen van het hoofdbestuur van de LKV en bij de Jaarvergadering, zijn rol daarbij is adviserend en ondersteunend. De aalmoezenier is ook van de partij bij de jaarlijkse Dag voor de Alleenstaanden en bij de Adventsbijeenkomst.

LKV heeft een Werkgroep Identiteit die onder meer gebedsdiensten voorbereidt die worden gehouden voorafgaand aan vergaderingen en andere bijeenkomsten. Ook in de afdelingen worden gebedsdiensten gehouden. De aalmoezenier gaat op bezoek bij de afdelingen om kennis te maken met de besturen, advies te geven bij problemen en acte de présence te geven bij jubilea of lezingen.

LWV: Limburgse Werkgevers Vereniging

Ook binnen de LWV is een van de aalmoezeniers van DKS actief binnen het uitgangspunt van dienend leiderschap. Dat betekent dat deze aalmoezenier aanwezig is bij de vergadering van het algemeen bestuur, deelneemt aan diverse bijeenkomsten met aandacht voor sociale en zakelijke contacten, kennis- en ervaringsuitwisseling, meningsvorming en zingeving en aan de nieuwjaarsbijeenkomsten en de Limburg Happening. Daarnaast zijn er bedrijfsbezoeken om o.a. kennis te maken met actieve leden.

De LWV heeft ook een studieclub waar de aalmoezenier via lezingen aandacht vraagt voor zin- en betekenisgeving, spiritualiteit en bezinning. Dat gebeurt bijvoorbeeld bij LWV Woman.

‘Menselijke waardigheid als uitgangspunt’

Provinciaal bestuursvergadering van ZijActief en KVG

DKS ondersteunt, stimuleert, adviseert en stuurt indien nodig bij rond zingeving- en identiteitsvraagstukken om zo de juiste koers van de vereniging te behouden. Doordat de geestelijk adviseur (ZijActief)-adviseur identiteit (KVG) deel uit maakt van vele andere samenwerkingsverbanden kan ze het bestuur indien nodig daarover informeren. Omdat zij niet rechtstreeks deel uitmaakt van de vereniging heeft ze ook een zekere objectiviteit ten aanzien van bepaalde gebeurtenissen en activiteiten en kan daardoor reflectieve of kritische vragen stellen of een ander licht op de zaak werpen.

Bestuurlijke ondersteuning richt zich vooral op zingeving- en identiteitsvraagstukken. Hierdoor blijft er voldoende aandacht voor kwaliteit van leven (menswaardigheid, solidariteit) en zingeving (vieringen, ontmoetingen). Door er op bestuurlijk niveau aandacht voor te hebben, sijpelt het ook door naar de afdelingen. Op deze manier wordt positieve gezondheid gewaarborgd.

Algemene Leden Vergadering (ALV) en Raad van Afgevaardigden(RVA)

Deze grote bijeenkomsten voor de verenigingen ZijActief (ALV) en KVG (RVA) worden altijd door de voorzitter, adviseur(s) en enkele leden voorbereid. Beide verenigingen leggen op die dag verantwoording af aan de (bestuurs)leden van de afdelingen en geven een inhoudelijke presentatie over het speerpunt van het komende jaar. In het middagprogramma is er ruimte om een relevant thema voor bestuurders op ludieke wijze te presenteren. De geestelijk adviseur leidt tijdens de ALV van ZijActief de meditatieve viering. Bij de RVA van het KVG houdt de adviseur identiteit een bezinnend woord.

Samenwerking tussen vrouwenorganisaties

Besturendag

ZijActief Limburg en KVG Limburg organiseren elk jaar bijeenkomsten voor hun bestuurders om hun vaardigheden te versterken. In 2017 is besloten dit samen te doen en zo bestuurders van afdelingen de mogelijkheid te geven elkaar te ontmoeten. Deze middag kregen mensen inzicht in gesprekstechnieken in de workshops 'Van gelijk hebben naar gelijk krijgen' en 'Praten als Obama'. Met volop ruimte voor interactie.

5 VO

Ook dit jaar hebben de 5 vrouwenorganisaties regelmatig overleg gehad en gezamenlijke activiteiten ontwikkeld. Daartoe hoort o.a. de Limburgse Vrouwendag.

Limburgse vrouwendag: De vrouw van nu en haar uitdagingen

In mei 2017 was de eerste Limburgse vrouwendag. Er was gekozen voor een gezamenlijk congres dat in het teken stond van 'life events'. Life events zijn belangrijke levensgebeurtenissen, zoals geboorte van een kind, verandering in financiële situatie, echtscheiding, overlijden maar ook verlies van werk of gezondheid.

In de workshop 'Op reis in pensioenland' werd een duidelijke uitleg gegeven van de wijze waarop je in de loop van je leven je pensioen opbouwt. Wat er gebeurt als je minder gaat werken, je gaat scheiden of als je weduwe wordt. Een eyeopener voor velen en belangrijk om tijdig te kunnen anticiperen.

Wilma van der Poel, voorzitter KVGL

Toerusting

Studiedagen en scholing

Vanuit de Dienst Kerk en Samenleving werden ook in 2017 enkele studiedagen georganiseerd. Tijdens de Euregionale studiedag in Eupen stonden we stil bij de sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen in de Euregio. Denk aan de opkomende partijen die mensen buitensluiten en hoe we daar vanuit kerken, politiek, maar ook onderwijs aandacht aan kunnen besteden. In het kader van de sociale agenda 2025 van de provincie zijn in 2017 enkele grotere en kleinere studiebijeenkomsten georganiseerd. In juni resulteerde dit in een afsluitende bijeenkomst in Panningen, waarbij de nota 'Limburg waar het bloeit, waar het kraakt' is gepresenteerd. DKS is bij verschillende bijeenkomsten betrokken geweest, als inleider of gespreksleider, maar ook door een bijdrage te leveren aan de verschillende notities die in deze periode zijn gepresenteerd. Op 17 november organiseerde DKS samen met Klooster Wittem en de Oud-Mijnwerkers in Limburg een vervolgconferentie op de notitie van juni. Titel van deze Rijnlandconferentie 2017 was 'De kloof ... en het licht dat er doorheen schijnt'. Doel van deze dag was om te kijken welke stappen gezet kunnen worden om voorbij die kloof te komen. Een kloof die zich op vele manieren binnen de Limburgse samenleving manifesteert. In het onderwijs, tussen laag en hoogopgeleide mensen, in verdeling van arbeid, leeftijden. Uit deze conferentie zijn verschillende aanknopingspunten gekomen voor concrete acties en resultaten.

Diocesane opleidingen

Een van de aalmoezeniers van DKS was in 2017 wederom betrokken bij de scholing en toerusting van vrijwilligers en toekomstige beroepskrachten binnen de diocesane opleidingen in het bisdom Roermond. Voor de priesterstudenten van het seminarie zijn zes colleges verzorgd en zij zijn wegwijds gemaakt binnen het diaconale veld in de Limburgse samenleving. Voor de Kairosopleiding zijn drie studiedagen ingevuld. Daarnaast zijn er op verschillende momenten in parochies korte cursussen verzorgd rondom rouwbegeleiding, pastoraal bezoekwerk en vluchtelingenwerk. In 2017 is ook een nieuw aanvullend studieprogramma voor Kairos ontwikkeld. Binnen het reguliere programma van de Kairos wordt vanaf het studiejaar 2018-2019 in het curriculum ook een (deel)cursus Diaconie opgenomen. Deze cursus zal bestaan uit zes bijeenkomsten en een theoretische en praktische invulling krijgen. Vanuit DKS wordt deze cursus verder ingevuld.

Ondersteuning parochies

Project meerjarenplannen parochies/federatievorming

DKS heeft de afgelopen jaren al verschillende parochies begeleid op hun weg naar samenwerking en federatievorming. In 2017 is dit geïntensiveerd en DKS maakt nu ook deel uit van de diocesane werkgroep die betrokken is bij de Blauwdruk 2020, de toekomstvisie van het bisdom. Intern is gekeken hoe het proces van samenwerking en federatievorming vanuit de inhoudelijke kant verder gebracht kan worden. Vanuit verschillende afdelingen zijn er in 2017 aanzetten gemaakt, die in de staf van het bisdom zijn besproken. Het resultaat is dat in het najaar van 2017 stappen zijn gezet om samen met parochies en dekenaten te kijken hoe zij de blauwdruk 2020 zelf operationeel kunnen gaan invullen.

M25

Jongeren en Barmhartigheid

Dit project is in 2014 van start gegaan en heeft gelopen tot begin 2018. Het werd begeleid door Ellen Custers, die voor dit project tijdelijk was toegevoegd aan de Dienst Kerk & Samenleving.

In M25 (spreek uit: M Twenty Five) worden jongeren uitgedaagd hun grenzen te verleggen door zich vrijwillig in te zetten voor kwetsbare mensen. M25 verwijst naar de Bijbeltekst Matteüs 25, waarin christenen worden opgeroepen zich in te zetten voor hongerigen, dorstigen, vreemdelingen, naakten, zieken en gevangenen. Kortom: voor mensen die het moeilijk hebben. Binnen M25 zijn jongeren bezig met diaconie: 'Barmhartigheid' in de praktijk. De activiteiten vanuit het project M25 speelden zich af op twee fronten: op diocesaan niveau binnen het bisdom zelf en lokaal binnen de parochies. Op beide fronten zijn tijdens de projectperiode goede resultaten geboekt.

Op diocesaan niveau is de bewustwording van het belang van 'aandacht voor de naasten' bij jongeren duidelijk gegroeid. Werd daar in het verleden vooral over gesproken, dankzij M25 is dit ook in de praktijk gebracht. Zo zijn er nu tijdens alle kampen die voor jongeren worden georganiseerd, activiteiten op het gebied van diaconie. Mooie voorbeelden daarvan zijn bezoeken aan AZC's en zorginstellingen en het bereiden van maaltijden voor eenzamen en ouderen. Ook zijn er taarten gebakken voor en thuisbezorgd bij deze doelgroep, waarbij er samen koffie werd gedronken. Rondom de Wereldjongerendagen in 2016 is er veel aandacht besteed aan het thema barmhartigheid en dat zal in 2019 eveneens het geval zijn.

Een bijzonder contact is ontstaan met het Credohuis in Maastricht, waar thuisloze jongeren worden opgevangen. Daar zijn inspiratieavonden georganiseerd voor de verschillende M25 groepen. Daar leerden de jongeren wat het betekent om als jongere dak- of thuisloos te zijn. Het stemde hen tot nadenken over wat ze zelf voor deze leeftijdsgenoten zouden kunnen betekenen. Vanuit de inspiratieavonden is een blijvend contact ontstaan met het Credohuis.

In Roermond werd een gezellige middag georganiseerd voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen. Vanuit deze groep bleek behoefte te bestaan om contact te hebben met Nederlandse leeftijdsgenoten. Ook in de toekomst zal worden geprobeerd deze activiteit te organiseren.

M25 actief in de parochies

In verschillende parochies zijn jongerengroepen ontstaan die inmiddels al een aantal jaren actief zijn. In Venray is een tiener- en jongerengroep actief die bijvoorbeeld de Nacht zonder dak heeft georganiseerd en meehelpt bij activiteiten van de parochie.

In Horst bestaat de groep 'Teens Together' die allerlei diaconale activiteiten op het programma heeft staan. Ze organiseren spellenmiddagen voor kinderen in AZC's, hebben actief meegeholpen bij de 'open-kerken-middag' om mensen uit te nodigen voor Kerstmis en in de Vastentijd in de kerk een kaarsje aan te komen steken. De groep ging ook op bezoek bij San Egidio in Antwerpen om daar mee te helpen bij de 'School voor de Vrede', die kinderen uit arme gezinnen opvangt en begeleidt. In Banneux werd geholpen met het duwen van de rolstoelen en ook hier werd een nacht zonder Dak georganiseerd.

In Brunssum is Familiewerk Don Bosco ontstaan waarbij families en jongeren o.a. helpen bij het inzamelen van producten voor kerstpakketten en speelgoed voor kinderen. In de parochies Voerendaal & Kunrade zijn scholieren nog steeds welkom voor hun maatschappelijke stage. Een stage waarbij ze kennismaken met de verschillende Werken van Barmhartigheid. De ervaring leert inmiddels dat deze stagiaires na hun stage vaak actief blijven in de parochies. Ze moedigen andere jongeren aan om in het nieuwe schooljaar mee te doen aan deze stages. In Thorn is een project ontstaan voor de vormelingen die ter voorbereiding op hun vormsel aan de slag gaan met het thema barmhartigheid. Ze organiseren knutselmiddagen in zorgcentra, gaan aan de slag met het schoonmaken van graven en bereiden samen een kerstviering voor. Ze ondersteunen bij de organisatie van de jaarlijkse processie en lopen zelf ook mee. Inmiddels zijn er ook jongerengroepen actief of in oprichting in de parochies Heerlerheide en Andreas in Heerlen, in Houthem, in de cluster Tabor, in de parochie Vrangendael in Sittard en in Weert/Stramproy. Vanuit DKS wordt gekeken hoe dit project M25 een vervolg kan krijgen.

Uitgangspunt 4

Oprecht streven naar een duurzame samenleving

Gemeenschapsvorming en opkomen voor kwetsbare mensen zijn voorwaarden voor een duurzame samenleving. De kerken spelen daarin van oudsher een belangrijke rol. De liefde van God voor alle mensen is het vertrekpunt bij de opbouw van een rechtvaardige en duurzame samenleving, waarin we oog hebben voor elkaar en waarbij we zorgvuldig omgaan met mensen en middelen. Respect voor de schepping staat daarbij voorop.

Duurzaamheid

Netwerk Agrarische Vrouwen

Het netwerk timmert flink aan de weg. Naast het jaarsymposium 'Blind vertrouwen' waren er ook drie netwerkbijeenkomsten voor kleinere groepen vrouwen. De thema's dragen de leden zelf aan. In maart werd stilgestaan bij het persoonlijk leiderschap in familiebedrijven en in juni was er een excursie naar de Gulpener bierbrouwerij gecombineerd met een 'dress to impress' workshop. In september ging een groep leden met elkaar in gesprek over de impact van financiële zorgen op hun sociaal leven. In kleine groepen vertelden de agrarische ondernemsters over hun emotioneel welzijn en daaraan gekoppeld dat van hun gezin en relatie.

Het jaarsymposium met het thema 'Blind vertrouwen' kende al direct een bijzondere start. Wat blind vertrouwen inhoudt kon iedereen ervaren door geblinddoekt een plaats te moeten gaan zoeken. De spreekster van de dag was op 11-jarige leeftijd plots blind geworden. Haar doorzettingsvermogen en veerkracht dwongen bewondering en respect af en veel leden waren diep geraakt door haar kracht.

In de middag stond het thema ‘realiseren van je ondernemersdroom’ centraal. Een aansprekend thema voor deze agrarische ondernemersvrouwen. Vertrouwen is de basis van elke ondernemersdroom vertelde de inleider. Vertrouwen in jezelf én vertrouwen op anderen. Het bestuur van het Netwerk Agrarische Vrouwen volgt ook de Europese ontwikkelingen rondom de positie van agrarische vrouwen op het agrarische bedrijf.

‘Kom in de kas’

‘Kom in de Kas’ is het jaarlijks publieksevenement van de Nederlandse glastuinbouw. Tijdens dit evenement openen ruim 200 glastuinders (groenten-, bloemen- en plantentelers) hun deuren. Het eerste weekend van april laten zij zien waar ze trots op zijn: de kunst van de teelt van mooie, verse, smakelijke, gezonde en veilige natuurproducten. ‘Kom in de Kas’ is méér dan een kijkje achter de schermen. Tijdens deze dagen geven de tuinders uitleg over de automatisering, robotisering en technologie. De glastuinbouw heeft forse stappen gezet om haar ambitie waar te maken om op termijn nagenoeg onafhankelijk te zijn van fossiele energie door energiebesparing maar ook door de benutting van zonne-energie, aardwarmte en bijvoorbeeld biobrandstoffen.

Zingeving, samen vieren en danken geeft een gevoel van verbondenheid met onze religieuze/spirituele wortels en behoeften en met elkaar. Leden zijn zich bewust dat er niet alleen aandacht moet zijn voor het lichamelijke en economische welzijn van de mens maar ook voor het spirituele en het besef dat het leven en deze aarde ons gegeven zijn. Het is belangrijk dat dit ook in oecumenisch of interreligieus verband plaats vindt. Dat mensen ervaren dat we veel gemeenschappelijke gebruiken en tradities hebben.

Euregionaal treffen van de pastorale zorg in de landbouworganisaties

Eenmaal per jaar is er een ‘proostendag’ met pastores en sociale werkers die met sociale- en zingevingsvragen bezig zijn bij de Belgische Boerenbond, ZLTO of LLTB. Dit jaar werd de dag georganiseerd door de Belgische Boerenbond. Zij hadden een interessant programma opgezet over het thema voedsel. De deelnemers verdiepten zich in de complexiteit van voedselzekerheid voor een groeiende wereldbevolking. Dichterbij huis was de invalshoek hoe we kunnen omgaan met de kloof tussen de burger/consument die droomt van ecologisch evenwicht en de hoogtechnologische aanpak van voedselproductie vandaag de dag. Vervolgens waren er bedrijfsbezoeken bij een rundvee bedrijf en de nationale proeftuin. Op beide plekken stond duurzaamheid van voedsel, zorg voor de aarde en dieren en de zorg voor goede communicatie met de omgeving centraal.

1918-2018 honderd jaar KVG en LWV

KVG Limburg: samen de honderd voorbij

Samen de honderd voorbij

In 2018 bestaat KVG Limburg 100 jaar. Dat feest mag uiteraard niet ongemerkt voorbij gaan. De voorbereidingen zijn dan ook al in volle gang. Er is een speciale werkgroep opgericht die het feest zowel inhoudelijk als praktisch aan het voorbereiden is.

Boek over '100 jaar KVG'

Om niet alles in 2018 te moeten doen is er in 2017 al veel werk verzet om een boek samen te stellen waarin een aantal mensen hun kijk op KVG in de Limburgse of Nederlandse samenleving geeft. Stuk voor stuk boeiende verhalen die aangeven dat het KVG een grote meerwaarde heeft gehad en nog steeds heeft voor vrouwen en voor de hele samenleving.

Sociaal project

In het jaar van het eeuwfeest is gekozen voor het thema laaggeletterdheid. Veel KVG leden zijn tijdens hun arbeidzame leven werkzaam geweest in het onderwijs. Als geen ander weten zij hoe belangrijk het is om goed te leren lezen en schrijven. Helaas zijn er in onze samenleving nog steeds veel mensen die de vaardigheden van lezen en schrijven niet goed beheersen. Wereldwijd is het aantal nog schrijnender. Als

'verjaardagscadeau' wil KVG geld inzamelen om laaggeletterde vrouwen in Tanzania de kans te geven om zich de basisvaardigheden van lezen en schrijven eigen te maken. Het project wordt ginds uitgevoerd door de diocesane katholieke vrouwenvereniging Wawata van het bisdom Same. De aalmoezenier van DKS die als adviseur Identiteit aan KVG is verbonden, was van 1987 tot 1995 werkzaam in een van de programma's van Wawata in het bisdom Same. Juli 2017 heeft zij het huidige provinciaal bestuur van Wawata bezocht. Dit project van KVG geeft hen de mogelijkheid om in 2019 een extra programma voor vrouwen op te zetten.

In 2018 kunnen wij vieren dat vrouwen zich al honderd jaar ingezet hebben en nog steeds inzetten om vrouwen samen te brengen en toe te rusten op thema's die hun fysieke en psychische gezondheid verbeteren. En zij deden/doen dat niet alleen voor vrouwen in Limburg maar ook voor vrouwen die leefden/leven in een minder kansrijke omgeving. Zij werken al 100 jaar aan positieve gezondheid.

100 jaar LWV

Evenals KVG bestaat ook de Limburgse Werkgevers Vereniging (LWV) in 2018 100-jaar en ook zij zullen het 100-jarig bestaan uitgebreid vieren. In 2017 is al hard gewerkt aan de voorbereidingen van dit eeuwfeest. DKS is hier nauw bij betrokken en maakt deel uit van de voorbereidende 'denktank'. De aalmoezenier heeft de oprichtingspeech die pater Cassianus 100 jaar geleden hield, geactualiseerd en breed onder de aandacht gebracht. Doel hiervan is dat het oorspronkelijk gedachtegoed van waaruit de LWV is opgericht ook uitgangspunt en ter inspiratie blijft in het heden. Er is ook een aanzet gegeven voor de gebedsdienst die tijdens het eeuwfeest in juni 2018 wordt gehouden. Daarmee krijgt dit eeuwfeest ook een spirituele inhoud met de tekst van pater Cassianus als leidraad. Deze pater putte in zijn dagen uit de Sociale Encycliek 'Rerum Novarum' en bracht zo het katholiek sociaal denken onder de aandacht van de Limburgse werkgevers. Hij hield hun voor dat zij als werkgever goed werkgeverschap moesten betrachten en samen verantwoordelijkheid moesten dragen voor de economische ontwikkeling van Limburg.

LWV-challenge: het beste idee voor Limburg

Via de LWV-challenge wil de LWV mensen en groepen uitdagen om te komen met ideeën om Limburg beter te maken. Samen met een van de studieclubs van de LWV gaat de winnaar uiteindelijk aan de slag met als doel bij te dragen aan een betere toekomst voor Limburg. In de challenge gaat het niet alleen om maatschappelijke thema's maar ook om innovatieve ideeën met een meerwaarde voor de provincie.

Netwerken, overleg en communicatie

Overleg met fondsen

Als adviseur en ondersteuner van vele Limburgse diaconale projecten heeft DKS regelmatig contact met Limburgse en landelijke fondsen. In 2017 is er samen met deze fondsen gekeken naar financieringsmogelijkheden van kleinschalige lokale initiatieven. Binnen het Limburgse fondsen-overleg wordt gezamenlijk gekeken naar de vragen en problemen waar de Limburgse samenleving momenteel voor staat. En hoe fondsen en maatschappelijke organisaties, zoals de DKS van betekenis kunnen zijn in deze ontwikkelingen. In 2017 is dit overleg twee keer bij elkaar geweest. Enerzijds om Limburgse projecten onder de aandacht te brengen van de Limburgse en nationale fondsen, maar ook om elkaar te informeren over projecten en plaatselijke ontwikkelingen.

Overleg met overheden

Ook in 2017 is er veelvuldig overleg geweest met lokale, regionale en provinciale overheden en organisaties. In deze overlegmomenten zijn steevast de lokale projecten en ontwikkelingen besproken en is er met overheden en organisaties meegedacht en gekeken naar mogelijke ontwikkelingen om mensen in kwetsbare situaties verder te helpen. Vanuit de provincie Limburg is er in 2017 ook deelgenomen aan een aantal studieconferenties die voortbouwen op de sociale agenda 2025, als belangrijk thema binnen het provinciale coalitie-akkoord.

Landelijk overleg

DKS is betrokken bij het Landelijk Katholiek Diaconaal beraad (LKDB). Een overlegorgaan voor de diaconale werkers in de bisdommen. Dit beraad vormt tevens de redactie van het blad 'Diakonie&Parochie'. Een van de aalmoezeniers is vanuit het bisdom afgevaardigd in het Multi Lateraal Beraad (MLB). In dit beraad overleggen de diocesane diaconale werkers samen met landelijke katholieke organisaties met de bisschopsreferent voor Kerk en Samenleving over sociaal-maatschappelijke vraagstukken binnen de Nederlandse samenleving.

Vrouwen netwerken ook (inter)nationaal

Sinds 2016 is ZijActief lid van de Nederlandse Vrouwen Raad. De voorzitter Nenita La Rose heeft een bezoek gebracht aan een delegatie van het provinciaal bestuur van ZijActief. Zij legde uit dat vrouwen zich overal in Nederland inzetten voor verbetering van de positie van vrouwen. Zij bundelen hun krachten in vrouwenorganisaties. Vijftig vrouwenorganisaties met zeer uiteenlopende achtergrond zijn aangesloten bij de NVR. Het geschat bereik is circa 1 miljoen vrouwen. Dat maakt de NVR tot een sterke verbindende speler in de belangenbehartiging bij politiek en overheid als het gaat om de rechten en participatie van vrouwen.

ZijActief is ook euregionaal verbonden met vrouwenorganisaties uit de euregio. Tijdens de jaarlijkse netwerk- en ontmoetingsdag waren afgevaardigden van de Euro Frau in Bewegung uit Eupen (België), Rheinische Landfrauen Verband EV uit Erkelenz(Duitsland) en Action Catholique du Femme uit Luxemburg aanwezig. In 2017 lag de organisatie in de handen van de kring Zuid-Oost. Zij boden de aanwezigen een interessant cultureel programma aan met voldoende gelegenheid om informeel contacten te leggen en te horen wat vrouwen in andere landen organiseren en waar ze tegenaan lopen.

Relatie met het bisdom

De oude relatie tussen het bisdom, de LWV en de LLTB wordt zeer gewaardeerd. Om dit bewustzijn onder de aandacht te brengen van de huidige generatie bestuurders en medewerkers heeft de LLTB ervoor gekozen om het oude schilderij van aalmoezenier Bemelmans weer een plek te geven in de bestuurskamer. Het schilderij is onlangs gerestaureerd en is door bisschop Wiertz en erevoorzitter Mertens onthuld. Dit schilderij laat de verbondenheid zien en dat we met respect moeten terugkijken naar eerdere generaties. De historie van de vereniging bepaalt in zekere zin de toekomst. Als voormalig directeur-secretaris en geestelijk adviseur heeft aalmoezenier Bemelmans veel betekend voor de Limburgse boeren tijdens en na de Tweede Wereldoorlog.

Netwerken is belangrijk om met elkaar verbonden te blijven. Daarom werken alle organisaties intensief aan onderlinge samenwerking, zowel binnen de provincie als over landsgrenzen heen. Ook is de relatie met het bisdom van groot belang. Deze maatschappelijke organisaties zijn veelal opgericht op initiatief van het bisdom of een lokale priester of religieus. In alle tijden, vroeger en nu, gaat het om de mens. Die mens staat centraal. Zijn of haar welbevinden, lichamelijk en geestelijk, is leidraad om te komen tot een dienend handelen.

Communicatie

Uiteraard treedt DKS ook regelmatig naar buiten om bekendheid te geven aan en steun te verwerven voor het werk van de aalmoezeniers van sociale werken. Rondom projecten zijn er regelmatig perscontacten en ook in de bladen van de organisaties waar de aalmoezeniers bij betrokken zijn, doen zij van zich spreken. In 2017 zijn de aalmoezeniers ook regelmatig in het nieuws geweest. Zo zijn er uitgebreide interviews geweest met Hub Vossen bij het KRO-NCRV 'Geloofsgesprek' en in De Limburger. Ook in het L1 programma's 'Avondgasten' (TV) en 'De Stemming' (radio) is aandacht besteed aan het werk van de aalmoezeniers van sociale werken. Hoofdaalmoezenier Wim van Meijgaarden komt in beeld bij de eucharistieviering op zondag die regelmatig vanuit zijn parochie in Meerssen wordt uitgezonden. Daarmee brengt hij het werk van de aalmoezeniers ook landelijk onder de aandacht.

Het bisdomblad 'de Sleutel', de ledenbladen van het KVG 'Vrouwen Gilde Limburg' en van ZijActief de 'Zij&zo' en het vakblad 'Nieuwe Oogst' van de LLTB zijn allemaal zowel intern gericht - geschreven voor de eigen achterban- als gezicht naar buiten.

Maandelijks verschijnt er in de Sleutel een artikel van een van de aalmoezeniers over de werkzaamheden van DKS. Deze artikelen zijn een verslag van of een reflectie op het snijvlak van kerk en samenleving.

Nieuwe Oogst is het weekblad van de LLTB dat vol staat met agrarisch nieuws. Een keer in de zes weken schrijft de geestelijk adviseur, aalmoezenier Mariëlle Beusmans die vanuit DKS betrokken is bij de LLTB een column voor dit blad.

Zij & zo is het ledenblad van ZijActief dat drie keer per jaar verschijnt. Elk ledenblad heeft een thema en de geestelijk adviseur schrijft daarover een column.

Het ledenblad van KVG Limburg verschijnt een keer per jaar en kijkt vooral vooruit naar het nieuwe jaar. De column van de adviseur identiteit gaat over het nieuwe jaarthema.

Ook in het landelijke blad Diakonie & Parochie zijn in ieder nummer een of meer bijdragen van de aalmoezeniers te lezen.

Dienstbaar
aan Kwaliteit van Samenleven

**Meer weten over het werk van de aalmoezeniers
van de Dienst Kerk en Samenleving?**

Kijk op www.pausfranciscusgroepen.nl

116 jaar Dienstbaar aan Kwaliteit van Samenleven

Jaarverslag 2017
www.pausfranciscusgroepen.nl